

Daxuyaniya 12 Partiyên Kurd û Kurdistanî Derheq ...

3

Li Waşingtonê Nûnerên Neteweyên Îranê

4

Rê û Resma 8'ê Adarê Bi Beşdariya 8 Helbestvanên Jin...

6

8'ê Adarê, Roja Azadî û Wekheviyê

7

JÎNA JINÊ

9

Mûsa Anter

10

HILBIJARTIN BI SARÎ RÊVE ÇÛN

► Roja îne, gerra heştam ya bin hilbijartinên Meclisa Şewra Îslamî li Îranê birêve çûn. Ji ber ku hilbijartin di bin siya desthilatdariya Komara Îslamî tîn lidarxistin, ji hemû pîvan û mercên hilbijartineke azad, adilane û demokratîk bêpar bûn.

Li gora agahiyên herî dawî li Kurdistanê, xelk bi kêmi li ser sindoqên dengdanê dihatin dîtin. Li gund û bajarên Kurdistanê Îranê ji ber baykutkirina hilbijartinan ji aliyê partî û rêxistinên siyasî yên Kurdî, bazara hilbijartinan gellek kesad û radeya beşdaran pirr kêmtir bû.

CNN'ê ragihand ku navendên dengdanê vala bûn û bi asteke kêmtir dihat dîtin ku xelk deng bide.

Li gora raporekê ku li bajarên Urmiye û Mehabadê gihîştê Rojnameya Agirî, li vî bajarî xelkê bi kêmi beşdarî hilbijartinan bû û nîfûsek kêmtir a xelkê li ser

Li Mehabadê bazara hilbijartinên rejîmê kesad bû.
Wêne: Mukriannews

sindoqên dengdanê dihat dîtin. Nûnerên Parlemanê

Nêzik 44 milyon kes ji nîfûsa Îranê mafê dengdanê hene. Çavniherî tê kirin ku rayedarên dewletê serhejmarîyên ecêb û nerast derheq hilbijartinên roja îne ji bo raya giştî rabigehînin.

30 Hezar Kes Di Xwenîşandana 12'ê De Adarê Li Qamişloyê Beşdar Bûn

► Li gorî agahiyên ku gihîştine Weşana Agirî, roja çarşem, 12'ê Adara 2008'an, di çeremîn salvegera serhildana bajarê Qamişloyê de, bêtirî 30 hezar kes ji xelkê bajarê Qamişloyê ji bo bibîranîna serhildana 12'ê Adara 2004'an meş û xwenîşandaneke mezin û berfireh lidar xistin.

Beşdarên xwenîşandane bi armanca rêzgirtin ji şehîdên serhildana 12'ê Adarê, 5 deqîqeyan bi bédengî rawestiyên. Nûnerên çend partî û rêxistinên Kurd di vê derbarê de ji bo

beşdarên meşa han a nerazîbûnê axivîn û xelkê Qamişloyê jî bona pirotesto û şermazarkirina vê cinayeta rejîma Bees a Sûriyê malên xwe bi parçeyên reş xemilandin.

Konferansa “Li Turkiyê Destûra Nû Ya Sivîl û Pirsê Kurd”

*Dr. Mîro Eliyar

Di rojên 3-4'ê Adara 2008'an de, konferansê fireh di bin navê “**Li Turkiyê destûra nû ya sivîl û pirsê Kurd**” li binkeya

Parlamentoya Ewropayê li Bruksel, paytexta Beljîkayê pêk hat. Konferansa han ji aliyê sê girûp û komên **Sosyalist, Keskan û Yekîtiya Lîberal û Demokratîk** li Parlamentoya Ewropayê hatibû organîzekirin û xebatên wê du rojan dom kir.

Ji bo beşdarî di wê konferansê de, ev partî û rêxistin li hundirê Turkiyê hatibûn vexwendin:

- Partiya Dad û Geşekirinê-AKP(partiya desthilatdar a Serok Wezîr Teyîb Erdogan)
- Partiyên opozîsyon ên Turkiyê yê beşdar di Parlamentoya Turkiyê de
- Partiya Civaka Demokratîk-DTP(Partiya Kurdî)
- Partiya Beşdariya Gel di Siyasetê de-KADEP(Partiya Kurdî)
- Partiya Maf û Azadiyan-HAK-PAR(Partiya Kurdî)

Herwiha **Hewbendiya Demokratîk** ku ji 8 Partiyên Bakûrê Kurdistanê pêk hatiye, hatibû gazikirin.

Ji bilî hêzên siyasî, hejmareke zaf ji kesayetî, nivîskar, nûçegihan, rêxistinên sivîl, hunermend û rewşenbîrên Kurd û

Turk li hundir û derveyî Turkiyê hatibûn vexwendin.

Hejmarek xuya û berçav Ewropî(Parlamentar, kesayetiyan akademîk, rojnâmegeher û pisporên pirsê Kurd li Turkiyê) beşdarî Konferansê bûn.

Li parçeyên din ên Kurdistanê, nûnerê Hikûmeta Herêma Kurdistanê û herwiha Partiya Demokrat ya Kurdistanê Îranê û YNK'ê û PDK'ê hatibûn gazikirin û beşdarî Konferansê bûn.

Hêjayî gotinê ye ku tu yek ji Partiyên Turk ên Turkiyê ji Konferansê re hatibûn vexwendin, nehatibûn û her wek “**Joost Lagendijk**” Serokê Komîsyona Têkiliyên Turkiyê û Yekîtiya Ewropayê û yek ji rêveberên Konferansê, da zanîn, her yek ji wan bi bihane û hêcetekê ragihandibûn ku beşdarî Konferansê nabin.

Armanç ji pêkanîna wê Konferansê eva bû ku nûnerên hêzên siyasî, berpirsiyar, rewşenbîrên Turk û Kurd bihên û li ser naveroka Destûra Bingehîn a nû a Turkiyê bas û nîqaşan bikin, heta bizanibin ku di Qanûna Bingehîn a nû de çawa azadiyên demokratîk û cihgirkirina civaka sivîl were ewle û garantîkirin, nemaze pirsê Kurd û kêmaniyan din çî cihêk di wê destûra nû a sivîl de dê hebin û bi giştî çareserîya jêhatî û hemdem ji bo pirsê Kurd bona bas, nîqaş û şîroveyan bikeve rojevê. Hewce ye guhartinên demokratîk û erênî di destûra nû ya bingehîn de, rêyê bona wergirtina Turkiyê di Yekîtiya Ewropayê de vala bikin.

Di dawiyê de hemû aliyên Kurd, Turk û Ewropî amadebûna xwe ji bo domandina wan basan îlan kirin û hêvî û xweziyên xwe dan xuyakirin ku Konferansa tê li Enqereyê bê lîdarîstî.

***Nûnerê Pêwendiyên PDK Îranê di dezgeh û organên Yekîtiya Ewropayê de**

Diyalog Take Rêya Çareseriyê

Erfan Rehnimûn

Roja pênçşem, 21'ê Şibata 2008'an, bi dehan hezar eskerên Turk bi çekên herî modern û pêşketî, bi hêceta serkut û şûndeketina çekdarên PKK'ê, bi bê baldan bi mafê serwerî û desthilatdariya dewleta Îraqê û Herêma Kurdistanê û bînpêkirina hemû yasa û usûlên navneteweyî, çendîn kîlometran axa Herêma Kurdistanê dagir kir.

Bi xweşî ve Arteşa Turk piştî

heftiyekê bê tu destkevtê ji Herêma Kurdistanê paşde kişiya.

Di vê derbarê de çend xalên girîng hêjayê baskirinê ne:

1. Armanca sereke a dewleta Turkiyê ji wê êrîşê, serkuta PKK'ê nebû, ji ber ku PKK

girûpeke Partîzan e û cihê ku PKK tê de dimîne, Arteşa Turk bi zehmet dikare dagir bike, bombarana gundan û wêrankirina piran, şahidiya wê yekê didin, ev yek tê wateyê ku armanca Turkiyê Kerkûk e û herwiha kêmkirina desthilata Kurdan di rêvebirina Îraqê de ye.

2. Pirsê Kurd di Turkiyê de, pirseke rewa ya 20 milyon Kurd e ku ji hemû mafên xwe bêpar in. Bêguman çareserîya pirsê Kurd li Turkiyê, tenê bi gotûbêj û diyalogê mumkin e û siyasethanên Turk divêt ve rastiyê qebûl bikin ku di cihana modern de nikarin bi metodên kevn û serkutê siyaseteke baş bimeşînin, dibe ku rê bidin PKK'ê jî da ku di piroseya wê pirsgerêkê de beşdar be, her wekî rêxistina Feth a Filistinê ku bibû aliyeye piroseya Aştiya navbera Erebb û Îsraîlê.

3. PKK divêt lênihêrînek li ser metod û şêweyên xebata xwe bike da ku destkevtên gelê Kurd li Başûrê Kurdistanê bêne parastin û nekevin ber gefa dujmanan.

12 Partiyên Kurd û Kurdistanî Di Çaremîn Salvegera Karesata Qamişloyê De, Daxuyaniyek Ji Bo Raya Giştî Belav Kirin

DAXUYANÎ JI BO RAYA GIŞTÎ

Roja 12 Adarê çaremîn salvegera

kareseta ku desthilata Bees ya şovîni li dijî neteweya kurd li yarîgeha bajarê Qamişlo dest pê kiribû, ku zû belavî herêmên kurdî yên din bûbû, wê karesata ku 28 kurd şehîd kiribû û

li şûn xwe bêtir ji 500 birîndarî hiştibû ji wan birînen wan pirr kûr û dijwar bûn, herwiha mal û dikanên wan jî bi destê hêzên ewlekariya dewletê hatibûn talankirin û bi hezaran girtî birin zîندان tenê ji ber ku kurd bûn.

Vê pîlanê di roja 12.03.2004'an de dest pê kiribû, li ser bingeha lîstika futbolê di navbera tîma bajarê Dêrezorê (FITIWE) û tîma bajarê Qamişlo (CÎHAD) ku mixabin berî lîstik dest pê be, tîma Dêrezorê û piştgirên wan yê çêkdar ku bi wan re hatibûn, kirin şer û pevçûn û bi hildana siloganên şovîni li dijî gelê kurd û dijî serokên wan li Kurdistanê Îraqê û piştgiriya SEDAM û destekên wî dikirin, ji bo ku xelkê kurd yê hatibûn temaşeyî lîstikê û piştgiriya tîma xwe (CÎHAD) dikirin, wan bikin ..

Hêzên ewlekarî ku gereke ew kesên Erebiyên şerxwaz bisekinandana, çûn bi rengekî eşkere li aliyê tîma FITIWE sekinîn û bi fermana tewanbar **Selîm Kebûl** Parêzgarê parêzgeha HÎSÎÇA dest bi gulebarandin bi ser xelkên kurd de kirin, êdî pîlan bi awayekî eşkere li dijî gelê kurd

li Sûriyayê dest pê kir.

Şovîniyan bi pêkanîna vê pîlana rûş dixwestin derbek ji nîşkê ve li kurd bixin ku wan pê bitirsînin, ji ber ku dibînin ku kurd ketine ber pêla guhartinên ku li dinyayê û herêma Rojhilata Navîn pêk tên û her wiha ezmûna federalî li Kurdistanê Îraqê jî, lewra şovîniyan dûvik û destikên xwe ajotin ber bi hildana siloganên tund û tûj de yê ku dijî berjewendiyên gelê kurd in û ber bi karên xerab mîna şewitandin û şikandina dezgehên dewletê, da ku rêjîma şovîni ji xwe re bike behaneya dizî û kuştina kurdan û nakokiyek netewî di nav kurd û ereban de bikar bîne ku li seranserê dîrok bi hezkirin û aşî jiyane ..

Pêwîstî gotinê ye ku ev pîlan tevî encamên wê yê xerab, lê pîlan di pêkanîna armancên xwe de, biser neket û nikaribû gelê kurd sist bike ji xebata wî ya berdewam ji bo hilanîna zor û zilma netewî li ser milê wî û avakirina sistemek demokratîk li ser bingehek wekhevî û aşîyê ku di bin siya vê sistemê de mafê xwe yê siyasî û çandî û civakî bidest bixe, lê belê vê pîlanê bêtir hiştibû kurd bihêztir mafê

xwe biparêze û bihêz li pişt tevgera xwe ya siyasî bisekine ku ji kêlîka pêşî de di bin navê partiyên kurdî de bi hev re xebat kirin û bi serkeftin cemawerê xwe organîze kirin, li dijî vê pîlanê ya ku dixwestin hebûna kurd tune bikin, di riya meşa li pey siloganên şehirkirî ku bi hembizî dihatin hildan û tevgerê bi serkeftin karî bû dengê xwe zelal bigihîne raya niştimanî û cîhanî û karî bû vê pîlanê tazî bike ku desthilata Bees ya nijadperest bikar anibû û pîrsa kurd li Sûriyayê kiribû bin ronahiyê û daxwaza çareserkirina wê bi rengekî demokratîk dikir ..

Bi vê bîranîna dilêş û dema em vê karesatê pirotesto û rûş dikin ku şovîniyan li dijî gelê kurd pêk anîne, em ji aliyên tevgera kurdî li Sûriyayê daxwaz dikin ku zû refên xwe bêtir bikin yek û herin ber bi pêkanîna kongireya xwe ya netewî û avakirina lêvegerê ku gelê me ji dereng ve li bendê ye û astengiyên ku li vir û wir hene, dikevin riya vî karî de werin rakirin, û bi dilgermî pêwendiyên bi tevgera niştimanî re vekin ku bi dengekî zelal ji doza xwe re di vê meydanê de dostan pirtir bikin.

Silêmanî- Kurdistanê Îraq
09.03.2008

Nûnerên Partiyên Kurd û Kurdistanî:

Partiya Demokrat a Kurdistanê Îranê
Partiya Sosyalîsta Kurdistan-PSK
Partiya Demokrata Kurdistanê-PDK (Bakur)
Partî Demokratê Kurd Li Sûriyê (Elpartî)
Partiya Pêşverûya Demokrat a Kurd Li Surî
Partiya Yekîti Demokratê ya Kurd Li Sûriyê
Partiya Welatparêzên Demokratên Kurdistan-PWD
Partiya Azadî ya Kurd Li Sûriyê
Partiya Yekîtiya Kurd Li Sûriyê
Rêkewtina Demokrat a Kurd Li Sûriyê
Partiya Azadiya Kurdistanê-PAK
Rêxistina Xebata Kurdistanê Îranê

Lidarxistina Rê û Resmekê Ji Bo Bîranîna Serhildana 12'ê Adarê A Qamişloyê

Roja 12 çarşem, 22.12.1386 a Rojî(12.03.2008)an, ji bo bîranîna serhildana 12'ê Adara 2004'an a

bajarê Qamişloyê, rê û resmeke berfireh di hola pirtûkxaneyê giştî a bajarê Silêmaniyê de hate lidarxistin.

Partiyên birêveber ên rê û resmê ew partî bûn:

1. Partiya Azadiya Kurd Li Sûriyê
2. Partiya Yekîtiya Demokratîk a Kurd Li Sûriyê
3. Partiya Demokratîk a Kurd Li Sûriyê
4. Partiya Demokratîk a Pêşverû a Kurd Li Sûriyê

Rê û resm bi sirûda neteweyî ya "Ey Reqîb" û deqîqeyek bêdengî bo rêzgirtin ji canê paqîj ê şehîdên Qamişloyê dest pê kir. Piştê helbestek bi navê "bo çwarem car"

"bo cara çarem" ji aliyê helbestvanê bi nav û deng ê Kurd **Şêrko Bêkes** pêşkêşî beşdaran hate kirin.

Piştê peyama her çar partiyên birêveber ên rê û resma han ji aliyê birêz **Mehmûd Mihemed**, endamê Deftera Siyasî a Partiya Yekîtiya Demokratîk a Kurd

(Sûriyê) ve hate pêşkêşkirin.

Rê û resm bi pêşkêşkirina peyama partî û mêvanên beşdar di rê û resmê de hate domkirin û peyama Deftera Nûneratiya PDK Îranê ji aliyê birêz **Fuad Xakî Beygî**, hate pêşkêşkirin.

Di beşek din a rê û resmê de, **Profesor Izedîn Mistefa Resûl**, basek li ser bajarê Qamişloyê, hilkevta Cuxrafiyayî a bajarê Qamişloyê û herwiha serhildana sala 2004'ê a vî bajarî, pêşkêşî beşdaran kir.

Di dawiyê de stranek bi navê "Şehîd" hate xwendin.

Hêjayê gotinê ye ku di 12'ê Adara 2004'an de, xelkê bajarê Qamişloyê li dijî desthilatdariya şovînistî a Bees li Sûriyayê serî hildan ku di encama pevçûna wan û hêzên rejîma Bees de, 28 kes şehîd bûn û nêzikî 500 kes jî birîndar bûn, herwiha bi hezaran hevwelatîyên Kurd ji aliyê hikûmeta Bees ve ketin girtîgehê.

Li Waşingtonê Nûnerên Neteweyên Îranê Bi Kongreya Amerîkayê Re Civiyên

Waşington- roja pêncşem, 13'ê Adara 2008'an, civînek li Kongresa Amerîkayê ji bo nûnerên neteweyên

Îranê û kêmaniyên olî ji aliyê "Girûpa Karê Îranê" bi beşdariya Kongreswomên **Şîla Cekson** û Kongresmen **Mark Kîrk** û bi hevahengiya **Konseya Rêberî ji bo Mafê Mirovan** hate lidarxistin.

Civîn ji bo bas li ser rewşa mafê neteweyên Îranê di bin siya Komara Îslamî

de hatibû pêkanîn. Di destpêkê de, civîn ji aliyê **Katrîn Portêr**, Seroka Konseya Rêberî ji bo Mafê Mirovan li Waşingtonê û rêveberê vî civînê hate vekirin û her yek li nûnerên gelên Îranê ji beşdaran re nasandin. Xatûna Portêr got: "Eva derfeteke dîroki ye û gavek girîng e ku em arîşe û pirsgrîrêkên neteweyên Îranê bixin ber ra û bala yasadanerên vî welatî û armanca vî kombûnê jî eva ye."

Di beşa gotara nûneran de, di destpêkê de, **Nîna Şey** weke Nûnera Rêxistina Azadiya Olan, bi kurtî li ser kêmaniyên ayînî, nemaze Behayî û Suniyan axavtinek pêşkêş kir. Piştî **Kît Biglo**, Berpirsiyarê Pêwendiyên Derve yê Behaiyan li Amerîkayê li ser rewşa Behaiyan di Îranê de axivî û bi taybetî nigeraniya xwe ji yasaya nû a Komara Îslamî li dor guharîna meseb û ayînan di Îranê de anî ziman û got ku ev qanûna nû Behaiyan zêdetir dixê bin zext û givaşan.

Faxte Zemani, Berpirsiyara Civata Berevanî ji Girtiyên Siyasî ên Azerî axavtinek kir û bal kişande ser rewşa xirab

û nebaş a gelên Îranê û nemaze Azeriyan û aliyên cuda cuda ên rewşê ji beşdaran û endamên Kongresa Amerîkayê re şirove kir. Wê di axatîna xwe de qala vî çendê kir ku di nava desthilata reş a Komara Îslamî de, bi yasaya bingeîn a xwe jî emel nehatiye kirine û bi kirdekî rêve naxe û benda 15 ku maf dide gelên Îranê ku bi zimanê zikmakî ê xwe bihên perwerdekirin û hînî zimanê xwe yê dayîkê bibin, rêve neçûye. Herewiha divêt gelên Îranê navekê li ser

zarokên xwe danên ku ne bi dilê dayîk û bavê wan be û divê navek be ku di çand û edebiyata Farsî û Îsamê de hebe.

Şerif Bêhrûz, Nûnerê Partiya Demokrat ya Kurdistanê li Amerîkayê bi nûneriya Kurdan li Îranê axavtinek pêşkêş kir û tevî erêkirina gotinên nûnerên din derheq rewşa xirab a mafê mirovan di Îranê de got: "Li Îranê ew azar, ezyet û êşandina ku Kurd li Kurdistanê, Azerî li Azerbaijanê, Erebi li Xozistanê û Turkmen li Turkmenistanê û Belûç li Belûçistanê dîkşînin, gellek berfireh in". Şerif Bêhrûz qala rewşa xirab a Kurdan li Îranê û bêparbûna bajarên Kurdan di warê aborî,

kultûrî û siyasî de kir û bala beşdaran civînê kişande ser îdam, girtin û binçavkirina keç û xortên Kurd û kuştina wan ya bê xal û xerez.

Nûnerê PDK Îranê di dawîya axavtina xwe de li ser vî yekê tekez kir û got: Nabe di Îrana pêşerojê de basa demokrasiyê bihê kirin, lê maf û daxwazên gelên ne Fars ku ji nivê zêdetir a nifûsa xelkê Îranê pêk tînin, nehê liberçavgirtin." Wî her wiha pêşniyar kir ku siyaseta hikûmeta Amerîkayê derheq Îranê divê li ser bingeha pêkhateya rasteqîne a vî welatî be û vî vî berjewendiyên demdirêj ên Amerîkayê jî

tenê di vî çendê de ye."

Di doma civînê de, nûnerê belûçan, **Dr. Husên Bû** û nûnerê Ereban **Dr. Eltayî** her yek bi kereta xwe axivî û rewşa neteweyên xwe û herêmên niştcihbûna wan li Îranê ji bo beşdaran bas kirin.

Di dawiyê de **Şîla Cekson** tevî spas û pêzanîna bona beşdarîkirina nûnerên gelê Îranê, ew piştrast kirin ku daxwazên wan dê bigihîje

Kongreya Amerîka û aliyên têkildar dê li ser naverok û encamên vî civînê bîn agahdarkirin. Wê got: "Alîkariya me bikin û bi hevkarîya we, em ê di vî xebatê de (li dijî Îranê) bêguman serkevtî bibin."

Kongresmen **Mark Kîrk** bi heman awayî pêşwazî ji vî gavê kir û soz da ku ji tu cure alîkariyekê ji bo gihîjandina dengê gelên bindest û çewisandî ên Îranê bi karbidestên Amerîkayê kêmasiyê nakin. Wî jî got: "Îran tenê bi serkut û tepeserkirina neteweyên xwe têr nabe, belkî gefa ji holê rakirina welateke endamê Neteweyên Yekbûyî li çîhanê jî dike."

DYA Li Ser Rewşa Xirab Ya Mafên Mirovan Rexne Li Komara Îslamî Girt

Wezareta Karê Derve ya Amerîkayê rapora xwe ya salane di warê mafê mirovan, roja sêşem

11'ê Adara 2008'an, weşand û rewşa azadiyên sivîl û mafê mirovan li sala 2007'an, di Îranê de xirabtir ji berê hesiband.

Rapora han di 50 rûpelan de hatiye amadekirin û rewşa mafê mirovan di 190 welatên cîhanê de daye ber nixrandin û dahûrandinê. Beşek ji raporê taybet ji bo Îranê hatiye diyarîkirin û bi giranî rexne ji Komara Îslamî tê girtin. Derheq Îranê qala vî çendê hatiye kirin ku hikûmeta Komara

Îslamî a Îranê mafê welatiyan ji bo guhartinên siyasî ên aştîxwazane ji rêya hilbijartinek azad û adilane teng û bertesk kiriye.

Di raporê de hatiye: "Hin rapor derheq îdamên neheq piştî mehkemeyên neadilane hatiye weşandin û hêzên ewlekariyê kesên ku ramanên siyasî hene, direvînin. Îşkence û cezayên giran bi awayekî fermî hatine qedexekirin, weke kevirbarankirin, birrîna endamê laşê mirovan, qemçîlêdan û mifahstandina bi zor û neçarî li dijî neraziyan û zîndanîkirina wan her dom dike."

Li gor raporê, hikûmeta Komara Îslamî a Îranê bi tundî û dijwarî azadiyên sivîl weke

azadiya axavtin û gotinê, çapemenî, civîn, civat û herwiha azadiyên taybetî berteng dike û astengan dixê ser rêya azadiyên olî jî.

Di rapora 2007'an ya wezareta Karê Derve ya Amerîkayê derheq mafê mirovan li çîhanê de, bîkaranîna tund û tûjî û astengiyan li hember xebatên kêmaniyên neteweyî û çalakîyên qanûnî û civakî ên jinan û cihûyan, Komara Îslamî rexne dike.

Di raporê de bi hûrî û berfirehî li ser bînpêkirina mafê mirovan ji aliyê Komara Îslamî ya Îranê û nemaze rewşa kêmaniyên neteweyî, olî, jinan, xwendekar, kedkar û çapemeniyan di Îranê hatiye tekezîkirin û karnameya hikûmeta Komara Îslamî di vî derbarê de pirr reş û xirab hatiye destnîşankirin.

Di lîsteya nû a Wezareta Karê Derve ya Amerîkayê de derheq bînpêkirina mafê mirovan navê gellek welat hatiye. Weke Îran, Sûriye, Misr, Lîbiya, Erebiyana Seûdî, Kureya Bakûr, Bîlarûs, Berme û wd...

Rêxistina Nûçegihanên Bê Sînor ji ber rakirina navê Çînê jî vî lîsteyê ku mafê mirovan bi xurtî li wir tê bînpêkirin, rexne ji vî raporê girt.

Biryarnameya 1803 A Konseya Ewlekariyê Li Dijî Rejîma Komara Îslamî Ya Îranê

Amadekar: Azad Kurdî

Konseya Ewlekarî ya Rêxistina Neteweyên Yekbûyê roja duşem, 3'ê Adara 2008'an, biryarnameyeke

nû (1803) li dijî rejîma Komara Îslamî a Îranê pejirand. Biryarnameya sêyem a Konseya Ewlekariyê bi 14 dengên Erê û tenê dengê bêalî yê Endonîziyayê hate pesendkirin.

Biryarnameya nû bi sedema bersivnedana rejîma Tehranê ji daxwazên Konseya Ewlekariyê re derheq rawestandina bernamaya hesas a meyndina Uraniyûmê bi komdengiyan endamê vê Konseyê hate pejirandin.

Xala balkêş di vê derbarê de eva bû ku her 5 endamên dayim ên Konseya Ewlekariyê (Amerîka, Fransa, Îngilîstan, Rûsiya û Çîn) ku xwediyê mafê Vetoyê ne, dengê erê dan biryarnamê û dawî bi wan nîqaş û gengeşan anî ku çend heyv bûn li dor bernama nuklerî ya Îranê dom dikirin.

Her çiqas biryarnamaya sêyem a Konseya Ewlekariyê gellek xurt û micid dorpêçên naxe ser rejîma Tehranê, lê hevdengî û lihevkerinek ku di asta navneteweyî de, ew jî di asta welatên herî bihêz yê cîhanê de pêk anî, girîngî da vê biryarnamaya nû.

Di biryarnamaya 1803'an de, hin baykut û dorpêçên bêtir di warê aborî û malî (diravî) li dijî rejîma Komara Îslamî hatine cihkirin.

Di biryarnamê de ji welatên cîhanê hatiye xwestin ku vîzeyê ji wan rayedar û berpirsên vê hikûmetê nedin ku di nava kar û xebatên Etomî û leşkerî de dixebitin û navê wan kesan bi awayekî fermî ji listeyê hatiye zêdekirin. Bi taybet navê 13 navend û organên ku di xebatên navîkî ên rejîma Komara Îslamî de çeleng û ektîv in,

di listê de hatiye zêdekirin.

Ji dewletên cîhanê daxwaz hatiye kirin ku ji dan û standin bi her du Bankên "Sadrat" û "Millî" re xwe biparêzin.

Di vê biryarnamê de îcaz bi dewletan hatiye dan ku dema hewce bike, lêgerîne li keştî û balafirên rejîma Îranê bikin.

Piştî pejirandina du biryarnameyên berê, gellek bank û navendên malî ên navneteweyî, tîkiliyên xwe bi rejîma Tehranê re qut kirin û rapor jêdehatina berçav a vê astê nîşan didin.

Şirketên mezin ên Petrolê jî lihevhatinên xwe bi rejîma Tehranê re betal kirin.

Welatên mezin yê Ewropayê weke Almaniya û Fransayê pêwendiyên xwe ên aborî û bazirganî ji ber biryarnamê Neteweyên Yekbûyî bi firehî kêmkirine.

Bê guman biryarnamaya nû (1803) a Konseya Ewlekariyê dikare têra xwe zext, pirsgrîk, arîşe û tehlîkeyan ji rejîma Komara Îslamî re di warê aborî de pêk bîne. Her çend çavniherî dihat kirin ku biryar û ceza xurtir bin.

Xala balkêş di vê navberê de eva ye ku piştî çend mehan gotûbêjan û dîre dana biryarnamaya sêyem a cezayan jî li dijî vê rejîmê, karbidestên vê rejîmê û nemaze Ehmedîniyad û Xameneî li ser helwestên xwe ên berê bîsrar in û tekez dikin û ku ew dê pêvajoya dewlemendkirina Uraniyûmê bidomînin û guh nedin raya giştî a navneteweyî.

Îran bi meyndina Uraniyûmê dixwaze Çekên Etomî û leşkerî yê modern çê bike, lê herdem radigihîne ku bernamaya wan armancên aştiwazane hene! di halekê de ew bi nepenî û neeskere ji bo çêkirina Çekên Etomî dixebitin. Rapora vê dawiyê ya Rêxistina Vejena Etomî ya Navneteweyî ev yek eskere kir û selimand ku Komara Îslamî ji bo lêgeran alîkariya pêwîst bi IAEA'ê re nake. Armanca Komara Îslamî ji dirêjdan bi pêvajoya diyalog û gotûbêjan bi welatên mezin ên cîhanê re ku bi tundî nigerane ew xebatên Komara Îslamî ne, kuştin û birandina dem û gihîştin bi meremên xwe ên gemar in. Ji ber tundajobûn û piştigirî ji hêzên terorîstî û radîkal ên Îslamî, bidestxistina çekên Etomî ji aliyê Komara Îslamî tenahî û ewlehiya cîhanê dê bixe xeter û tehlîkeyê.

YJDK Îranê, 62'mîn Salvegera Avabûna Xwe Pîroz Kir

Bi hinceta 62'mîn salvegera avabûna xwe, Yekîtiya Jinên Demokrat yên Kurdistanê Îranê,

roja îrê, 14.03.2008'an, rê û resmeke hêja û berfireh li hola civîn û rê û resmên giştî a PDK Îranê, bi beşariya Sekreterê Giştî yê PDK Îranê, **Mistefa Hicrî** û endamên Deftera Siyasî, Komîteya Navendî û hejmareke zaf ji Kadro û Pêşmergeyên vê partiyê û malbatên wan û herwiha hejmarek mêvanan birêve çû.

Rê û resm bi xwendina sirûda netewî a "Ey Reqîb" û deqîqeyek bêdengî bona rêzgirtin ji canê paqî yê şehîdên Kurdistanê dest pê kir.

Piştî **Mihemednezîf Qadirî**, endamê Polîtbiroya PDK Îranê, peyama Deftera Siyasî a partiyê bi vê hincetê pêşkeş kir. Wî di vê peyamê de piştevaniya PDK Îranê ji xebata azadîxwazane a Jinên demokrat ên Kurdistanê Îranê bona wekhevî û yeksanîyê di Kurdistanê Îranê de eyan kir.

Di doma rê û resmê de, sirûda "Jin le

xebat da" (jin di xebatê de) ji aliyê Koma Hunerî a YJDK Îranê ve, hate pêşkêşkirin.

Piştî **Hêro Cildiyani**, Berpirsa YJDK

Îranê, peyama vê rêxistinê xwend.

Xatûna Hêro di peyama xwe de bal kişande ser dema avabûna YJDK Îranê li serdema desthilatdariya Komara Kurdistanê û ev gave weke destkevteke dîrokî û girîng a Komara Kurdistanê hesiband. Bi taybet rola Pêşwayê zana yê Kurd **Qazî Mihemed** ji bo damezrandina vê saziya jinên Kurd li Kurdistanê Îranê bilind nîrxand. Di doma Peyamê de Hêro îşare bi zext û givaşên rejîma Komara Îslamî a Îranê derheq jinên Îran û Kurdistanê kir û got: Jin di Komara Îslamî a Îranê de ji hebûna her cure mafeke mirovî bêpar in û herdem bi awayekî sistematîk dijberî tevî hiqûq û daxwazên wan yê berheq tîne kirin û her cure liv û tevgerê jinan tê serkut û tepeserkin.

Di doma rê û resmê de, xatûna **Jiyar Qadirî**, peyama Yekîtiya Ciwanên Demokrat yê Kurdistanê Îranê derheq 62'mîn salvegera damezrandina YJDK Îranê xwend.

Hêjayê gotinê ye ku di nava beşên rê û resmê de, çend stran û pexşan hatin pêşkêşkirin.

Rê û resm bi govend û dîlana beşdaran êvariya wê rojê bi dawî hat.

Di Rê Û Resmeke Berfireh De, 8 Jinên Helbestvan, Bi Helbestên Xwe 8'ê Adarê Pîroz Kirin

Bi armanca pîrozkirin û rêzgirtin ji 8'ê Adarê, Roja Cîhanî ya Jinan, Yekîtiya Jinên Demokrat ên Kurdistanê Îranê, rê û resmeke helbestxwendinê ji bo 8 helbestvanên jin pêk anî. Jinên ku bi vê

boneyê helbest xwendin ev in: **Kejal Îbrahîm Xidir, Roj Helebçeyî, Bihar Mehmed, Dilşa Yûsif, Tirê Mihemed, Neşmî Elî Berzencî û Sazyar Talib Salih** in.

Şahiya han a helbestan seet 15'ê êvarîya roja îne, 29.02.2008'an, bi beşdariya hejmarek ji endamên rêberîya PDK Îranê, hejmarek zaf ji mêvan, Kadro, Pêşmerge û malbatên wan, bi belavkirina sirûdeke hunermendên Kurd, Nasir Rezazî û nemir Merziye Ferîqî, li ser 8'ê Adarê dest pê kir.

Pêşkêşkara rê û resmê, helbestvana Kurd **Nahîd Husênî**, piştî xwendina parçe helbesteke, şairê nemir yê Kurd Mehwi û pîrozkirina Roja Cîhanî ya Jinan, daxwaz ji helbestvanan kir ku ji bo pêşkêşkirina berhemên xwe biçin ser dikê.

Li dû nasandin û xwendina kurtiyek ji jîyan, serpehatî û kar û xebatên wan ji aliyê pêşkêşkara bernamêyê, her helbestvanekê berhemên xwe ji beşdaran re xwendin û çû dan şahiyê. Rêza programê bi vî awayî bû:

Kejal Îbrahîm Xidir bi helbesta "Qelemî Jin".

Roj Helebçeyî bi qesîdeyekê, civîn dewlemend kir.

Bihar Mehmed bi helbestên "Qerecêkî Mest" û "Pîrbûnî Beharêk" û du parçe helbestên din.

Dilşa Yûsif, helbestên **Bakûr Dilê Min** û **Cezbeya Dil** bi Kurmançî pêşkêş kir û bi germî hate pêşwazîkirin.

Tirê Mehmed bi helbestên "Namo" û "Bo Yek Nan".

Neşmî Elî Berzencî bi helbestên "Le rojî heştam da" û çend parçe helbestên din.

Sazyar Talib Salih bi helbestên "Lêwit" û "Penkey Jûrekem".

Helbestvana heştam a vê civînê, Şaira canemerg **Jîla Husênî** bû ku di navbera bernamêyên şahiyê de, helbestên wê ji aliyê Nahîd Husênî ve dihatin xwendin û bi vî awayî ev jina helbestvan a wefatkirî hate bibîranîn û rêz ji xebatên wê hate girtin.

Civîn piştî 2 demjimêran bi xwendina helbesetê Şairê Kurd Mehwi bi dawî hat.

Şiroveya Peyvên Siyasî

Berhevkar: Omîd Esxeran

omid_anbi@yahoo.com

Siyaset "Politics"

Siyaset (politics) ji peyva latînî a "politicus" û peyva Yûnanî a "Polic" bi wateya bajar hatiye wergirtin û pêkhatî ye ji hin şewazan ku hikûmet bona birêvebirina kar û barên welat û di pêxema dabînkirina berjewendiyên giştî tex û qatên civakê dişopîne.

Bi giştî siyaset, şewaza hikûmetkirin û bikaranîna desthilatê û gişt wan kar û xebatan e ku di çarçoveya desthilatên dewlet û organên din ên siyasî weke Parlemanê tîn organîzekirin, di vê navberê de jî partî û sazîyên siyasî ji bo beşdarîkirina di desthilatê de hewlê didin. Ji bilî vê çendê, siyaset kar û barên dîplomasî û pêwendiyên navbera welatan jî bixwe ve digire.

Zanista siyasetê xwediyê çarçoveyek berfireh e û tim wan waran bixwe ve digire ku pêwendî bi modela hikûmetkirinê, bikaranîna desthilatê û şewaza kar û xebata organên siyasî ve heye. Zanista siyasetê weke yek ji beşên herî kevin ên zanista civakî tê hesibandin. Pirtûka Komar a **Eflatûn** yekem berhem e ku di vê derheqê de hatiye nivîsîn û tê de qala çawaniya hikûmetkirina bajarên Yûnana kevin tê kirin. Her di pirtûka han de, Eflatûn pêşniyara hikûmeta bijardeyan "Elite" dike. Piştî navhatî, **Erestû**, lêkolînek berfirehtir derheq zanista siyasî û modela hikûmetê encam daye û nivîsarên wî di vê derheqê de, bîngeha zanista siyasetê pêk tînin. Di lêkolînen navhatî de, qala xalên qels û bîhêz ên şewazên cur bi cur yên hikûmetê tê kirin. Piştî bidestlîlat gihîştina Dêran, Qeseyan hewl dan ku di kar û barên siyasî de destwerdanê bikin û beşek ji destlîlata siyasî bîdest ve bigirin. Yekem cehda berçav di vê derheqê de, daxuyaniya Qeseyekî bi navê **Gilasiyosê yekem** di dawîya sedsala pêncan de ye ku tê de pesendkirina liv û lebata hikûmetên ku li ser Ola Mesîh in ji aliyê Qeseyan ve bi hewce hatiye zanîn. Fermana han ku bi yasaya Du Şûr hatiye naskirin, bi dirêjahiya sedsalên navîn dihat meşandin. Li gor yasaya han, Şah û destlîlatdarên Ewropî ji bilî meşandina kar û barên xwe, divêt piştewaniya Qeseyan jî bîdest xistban.

Nîkolo Makîyavelî, nivîskar û siyasetvanê Îtalyayî, lêkolînvane herî navdar yê zanista siyasetê di serdemê Rênesansê ku di dawîya sedsala panzdeh û destpêka sedsala 16'an dijiya, pirtûkek bi navê **Mîr** nivîsandîye ku tê de teoriyên xwe derheq şewazên destlîlatdariyê şirove dike.

Şah û destlîlatdarên ku hetanî sedsala 18'an li Ewropa û cihên din destlîlatdar bûn, çî bi lêzanîn û çî jî bi nezaniyê ve, bîr û hîzrên Makîyavelî dişopandin. Lê bi serhildana hin nivîskar û hîzîrvanên azadîxwaz weke **Volter**, **Montiskiyo**, **Jan Jak Roso** li Fransayê û **Can Lak** û **Can Stuart Mil** li Bîrîtaniyayê, dewleta demokrat berê li Bîrîtaniyayê û piştî jî li Amerîka û Fransayê hate ceribandin û di heyama sedsala 19'an de, hikûmeta Parlemanî di gellek welatên cîhanê de, cihê hikûmetên dîktator û tepeserker girtin.

Li gor raya Marksîstan, şopandina her xebateke siyasî, pêwendî bi sistema aborî a civakê ve heye û eva dibe sedem ku hîzrên siyasî bandor li ser bîngehên aborî hebin. Ew li ser vê baweriyê ne ku di giştî warên siyasî de, divêt helwesta aborî a hikûmetê rohn û zalal be.

Siyaset bi ser du warên navxwe û derve tê dabêşkirin. Siyaseta navxwe pêkhatî ye ji hin rê û rêbazan ku dewlet serbarê lidarxistina pêwendiyên tevî takên civakê, di kar û barên hundirîn de dişopîne û siyaseta derve jî pêkhatî ye ji hin rêbazan ku dewlet li gor hin bernamê, usûl û pîvanan li hember welatên din dişopîne. Ji bilî vana, siyaset jî liv û kiryarên hikûmetî re jî tê gotin.

Çavkani:

Ferhengî Ramiyarî Nîga "Azad Weledbegî"

Danêşnamêyê Siyasî (Political Dictionary) "Daryûş Aşorî"

8'ê Adarê, Roja Azadî û Wekheviyê

Xelata Olaf Palme'yê ji jina xebatkar a Kurd, Pervîn Erdelan re hate dayîn

Çinûr Qadirî

Roja 8'ê Adarê rojeke dîrokî û girîng e, roja hildana ala xebat li dijî zilm û zordarî, tund û tûjî û cudahîdanan li dijî jinan e. Dîroka

hîlbijartina 8'ê Adarê, weke Roja Cîhanî ya Jinan vedigere bo dema ku meşa berfireh a jinên Kedkar ên karxaneyan ristin û raçandin a bajarê "New York"ê bi armanca zêdekirina mîaşê xwe û kêmkirina dema kar di sala 1857'an de hate lidarxistin û meş ji aliya Polîs ve hate tepeserkin.

Rêxistina Neteweyên Yekbûyî sala 1975'an, ew roje bi awayekî fermî weke Roja Cîhanî a Jinan pejirand. Ji vê demê vir de hemû salekê jin li seranserê cîhanê bi meş, çalakî û şahiyên pêşwaziyê ji wê rojê dikin û bi awayên cur bi cur vê rojê pîroz dikin. Tevgera jinan xwe amade dikin ku ji berê xurttir daxwaza maf û azadiyên xwe ên zevtkirî bikin. Ev roje dibe sedema çêbûna hêviyeke nû û mezin ji pêşerojeke ron û zelal re di nav dilê tev jinan de ku di vê pêvajoyê de bixebitin. Azmûn û ceribînen xwe ên salên borî bikin bi hêvîyê hev girtin, yekîtiyê û bi hevrebûn û selimandina karî û şîyanên xwe.

Bêguman xebat û tekoşîna mafxwazane a jinan û daxwaza wekheviyê ji bo edalet û wekheviyê di nava malbat û civakê di hemû warên siyasî, aborî, çandî û civakî de ye. Heta zilm û bînpêkirina maf û azadiyên jinan bi vî awayê niha bimeşin, cehd û xebata wan dê her bidome.

Xaleke balkêş eva ye ku di gellek welatên cîhanê de pîrozkirina vê rojê qedexe ye. Desthilatdar pêşiya meş, semînar, konferans û şahiyên gel, nemaze jinan digirin û rê nadin çalakîyên taybet

bên lidarxistin. Heke em gellek dûr neçin, welatê Îranê yek ji wan welatan e ku herdem berlêgirtinê li hember pîrozkirina vê roja cîhanî dike, yan bi her awayekê be, astengan li hember çalakîyên jinan di vê rojê de pêk tîne.

Di hikûmeta kevneperest ya Komara Îslamî de jin weke hevvelatîya duyem tê hesibandin. Ji bilî vê çendê ku jin ji gellek hiqûqan bêpar in, heta maf û azadiyên mirovî ên wan jî nahên berçavgirtin. Bo mînak dema ku jinek tê kuştin, li gor zagonên vê rejîmê, xwîna jinekê nîva xwîna mêrekê ye! Di qanûnên cezayî û sîvil ên Komara Îslamî de, dehan xalên wilo hatine bîchişkirin û bi awayekî fermî jî tîrêvberin ku bi tevahî zilm, neheqî û bînpêkirina êşkera a maf û azadiyên mirovî ên jinan didin xuyakirin. Mafên dadweriyê,

lixwekirinê û sepandina lixwekirina kincên îslamî, azadiyên civakî, tund û tûjiya sistematîk a qanûnên dewletê weke yasaya kevîrbarankirina jinan, cudakirina jin û mêran di nava civakê de, bêhiqûqî, zilm û çewisandin û wd...

Di çarçoveya vê hikûmetê de, desthilatdarên olî hewlê didin ku her tiştî li ser bîngeha olê ava bikin. Bo mînak di Komara Îslamî de, ji aliya vê dewletê ve roja 8'ê Adarê, Roja Cîhanî a Jinan bi awayekî fermî nahê naskirin û xebat û çalakîyên vê rojê qedexe ne. Ew felsefeya vê rojê vedigerînin bo vê yekê ku diyarîkirina 8'ê Adarê weke Roja Cîhanî ya Jinan li ser bîngeha raman û mêjiyê biyaniyan yan bi gotina wan "Rojavayîyan" hatiye danîn, lewra vê rojê wek destkefta cîhana derve dizanin û bi fermî nas nakin. Rêberên vê rejîmê roja jidayîkbûna **Fatime** keça Pêxemberê Îslamê weke Roja Jinan bi fermî nas dikin! û xelkê neçar dikin ku vê rojê pîroz bikin û çalakîyan bimeşînin. Lewra dema ku jinên Îranê dixwazin Roja 8'ê Adarê pîroz bikin û xebat û çalakîyan bimeşînin, rastî gellek asteng, dijarî û tund û tûjiyan dibin.

Jinên xebatkar û çalakên mafên mirovan li Kurdistanê Rojhilat, îsal jî di rewşeke ewlekarî - leşkerî de, roja 8'ê Adarê pîroz kirin. Rejîmê rê neda ku Pervîn Erdelan, jina xebatkar a Kurd û çalaka mafê jinan biçe Swêdê û di rê û resma wergirtina Xelata Olaf Palme'yê - ku xelata han a 2007'an, ji wê re hate dan - de beşdariyê bike. Jinên Kurd li bajarê Sine bi neçarî li çiyayê Avyerê ew roja cîhanî pîroz kirin, Li Merîwanê gef ji Şehîd Mihemedî, berpirsa Civata Jinên Merîwanê hate xwarin ku nabe Civata han bi vê boneyê tu çalakîyekê bimeşînin.

Peyama ku 8'ê Adarê bi xwe re tîne, azadî û wekhevî ye. Bê guman heta wekhevî û mirovserdestî di civaka Îran û Kurdistanê de cihgir nebe û maf û azadiyên mirovî ên nîva civakê anku jinana nehên ewle û garantîkirin, xebata heqxwaziya jinan dê her dom bike.

Komek Ji Sazî û Çalakên Sivîl Yên Kurdistanê:

“Biryara Îdamkirina Sê Çalakên Sivîl Yên Kurd Betal Bikin”

Komek ji sazî û çalakên sivîl yên Parêzgeha Kurdistanê di daxuyaniyekê de, serbarê eyankirina nerazîbûna xwe derheq biryara îdamkirina **Ferzad Kemanger, Elî Heyderiyan û Ferhad Wekîlî**, daxwaz ji dezgehên dadwerî yên rejîma Îslamî bona pêdeçûn û hilweşandina biryara daliqandina sê kesên navhatî kirin.

Navê wan rêxistinên ku daxuyaniya han îmza kirine ev in:

1. Navenda Çandî-Civakî a Jiyaneve
2. Navenda Jiyar
3. Binyata Çandî-Civakî a Şaho
4. Civata Ciwanên Sine

5. Binyata Ciwanên Zagrosê

Herwiha navê 51 kes ji çalakên sivîl ku daxuyaniya han wajo kirine, di dawiya daxuyaniyê de hatiye.

8'ê Adarê Li Sine Hate Pîrozkirin

Civata Mafê Mirovan û Jinên Azermêhr yê Sine û her wiha

komek ji xelkê vî bajarî bi hinceta 8'ê Adarê, Roja Cîhanî a Jinan, roja îrê, 07.03.2008'an, rê û resmek di Heft Asiya a çiyayê Aviyerê lidar xistin.

Di vê rê û resmê de, bona rêzgirtin ji 8'ê Adarê, çend gotar û helbest ji aliyê beşdaran ve hatin pêşkêşkirin.

Her wiha di rê û

resma han de, çendîn xelat (6 dest kincên Kurdî yê Jinan û 20 pirtûk), pêşkêşî çalakên Mafê Jinan hatin kirin.

Civata Parastina Girtiyên Siyasî û Mafê Mirovan Li Îranê:

Canê Ferhad Hacîmîrzayî Ketiye Xeterê

Ferhad Hacîmîrzayî, yek ji wan xebatkarên mafê mirovan û endamê komîteya Dijberî tevî Îdam û kevirbarankirina Bextiyar û Jîla Îzedî, li bajarê Sine û Merîwanê ye, Ferhad ji roja 13.01.2008'an vir de, ji aliyê hêzên rejîma Komara Îslamî a Îranê di zîndana Êvînê de di bin îşkenceyê de ye.

Ferhad Hacîmîrzayî bi buxtana xebat li dijî ewlehiya neteweyî û hevkarîkirin tevî neyarên rejîmê hatiye girtin. Dadgeha Şoreş û binkeya Ewlekarî a rejîmê, di hemayê du mehnê borî de heya niha, îzn nedane ku Ferhad tevî malbata xwe hevdîtîne pêk bîne. Navhatî her wiha ji

hebûna parêzerê xwe hatiye bêparkirin.

Lewra em daxwazê ji hemû mirovên azadîxwaz û saziyên cîhanî û parêzerên mafê mirovan û gişt partî û rêxistinên siyasî dikin ku di demek herî zû de ji bo azadiya Ferhad Hacîmîrzayî, têkoşînê bikin.

Cezaya Berrîna Dest û Pê, Bo Hewwelatiyekî Belûçî Hate Diyarîkirin

Li gor agahiyan Navenda Nûçeyan ya PDK Îranê, hewwelatiyekî Belûç, bi navê **Qazî Kerîmî**, ji aliyê dadgeha rejîmê bi

buxtana dijberîkirin tevî rejîmê û “Muharibê” (dijberîkirin tevî Xwedê) cezaya berrîna destê wî yê rastê û pêyê wî yê çepê bi ser de hate sepandin.

Malbata navhatî piştî agahdarbûn ji biryara han hewl dane ku ji rêya parêzerê wî, daxwaza betalkirina vê biryarê bikin, lê karbidestên rejîmê îzn nedane ku Qazî Kerîmî tevî parêzerê xwe hevdîtîne pêk bîne.

Hêjayî gotîne ye ku Qazî Kerîmî xelkê Seravan a bajarê Zahidanê ye ku sê mehan berî niha bona bidestveanîna debara jiyane, ji rêya kasibkariyê ve, bi sedema teqîna mayîne, bi tundî birîndar bibû û piştî navhatî ji aliyê hêzên rejîmê ve tê girtin û heya niha di girtîgeha Zahidanê de ye.

Jinên Kedkar Yên

Nexweşxaneyê “Tuhîd” A Sine Li Ser Karê Xwe Tê Derxistin

Li gor agahiyan, piştî bidawîhatina lihevhatina kar ya hinek li jinên kedkar yê

nexweşxaneyê “Tuhîd” a bajarê Sine li ser karê xwe tî derxistin.

Îqbal Rizayî yek ji çalakên kedkarî, ji malpera “Dastranj”ê re got: “jinên ku li gor biryara rêveberiya nexweşxaneyê han tî derxistin, nêzik bi 18 sal e ku di vê nexweşxaneyê de dixebitin”.

Îqbal Rezayî dom dike û dibêje: nexweşxaneyê han navendeke dermanî a Zanîngeha Zanistên Bijîşkî a bajarê Sine ye ku kedkar bi çavdêriya şirketên peymankar û li gor lihevhatinan werdigirtine.

Jinên Karker Di Rê û Resma 8'ê Adarê De Beşdarî Kirin

► 40 kes ji jinên karker yê Seqizê tevî çalakên sivîl, bi hinceta 8'ê Adarê, Roja Cîhanî a Jinan, di şeqamên vî bajarî de meşek lidar xistin.

Li gor Nûçeya malpera “Dastranj”ê, di vê meşê de ku di şeqama Azadî a Seqizê de birêve çû, jinên beşdar dirûşmên wekhevîxwaziye didan.

JÎNA JINÊ

ADAR JIYAN
adarjiyan@mynet.com

8 ê Adarê wekî Roja Jinên Kedkar Ên Cîhanê tê pîrozkirin. Ev roja girîng û manîdar, her sal ji hêla

jinan ve bi konferans, xwepêşandan, û hengameyên coşdar tê xemilandin. Di navbera jinan de pêwendiyên germ, danûstandin û şewirdarî pêk tê.

Bi rastî aboriya vê rojê xwe dispêre dîroka dûr û kevnar. Belê roj bi awayek fermî ji hêla Dewletên Yekbûyî ve sala 1977'an wekî Roja Jinên Cîhanê hatiye qebûlkirin.

Têkoşîna jinan a ku bi mebesta yeksaniya navbera jin û mêran dest pê kiribû, roja 8'ê Adarê, sala 1857'an, li bajarê Newyorka Amerîkayê deng veda. Karberdana ku bi armanca edîlandin û başkirina mafê 40 hezar karkerên jin ên ku di bin kotek û darê zorê û bi nanzikê di karxanayên konfeksiyon û tekstîlê dihatin xebitandin, dest pê kiribû, bi kuştina 129 jinên karker bi encam bû.

Jinên ku di êrîşa polîsan de jiyan xwe ji dest dabûn, bi beşdariya 100 hezar mirovên hestiyar hatin binaxkirin.

Pîrozkirina vê rojê, xwe dispêre mêjûyeke kevn û dûr. Belê cara yekem di Konferansa Navneteweyî Ya Jinên Sosyalîst ve roja 26 -27'ê Gelawêjê li Kopenhaga Danîmarkayê ji hêla pêşenga Partiya Sosyal Demokratî Almanayê a bi navê Klara Zetkîn ve hate peşniyarkirin. Pîrozkirina vê rojê li gellek welatê dinê hate destpêkirin. Her wiha li Swêdê jî ji sala 1912'yan û vir de ev roj tê pîrozkirin. Êdî ji vê rojê û vir de ew wekî "Roja Jinên Kedarkrên Dinê" tê pîrozkirin.

Her çiqaşî ku jin tenê vê rojê bi bîra her kesî tîn û hemû mêrên zordest serwer û her wiha jinên bindest û bintûte, li gorê sêra dinê vê rojê pîroz dikin jî, bi rastî ne haya wan ji rewşa jinê û jiyanê wê ya giştî heye û ne jî bala wan dikişîne.

Jo bo wê, hewce ye ku em hinek daneyên berbiçav li ber çavan raxînin û bala jin û mêrên ku ji ber rewşa xwe aram û xweşhal in, bixşînin ser vê mijarê. Li gorî dane û lêkolînên navneteweyî, hin agahiyên balkêş ên din ev in:

- Li gel ku zor û tundwariya herî mezin û sûcê giran li hemberî jinê pêk tê jî, tu sezayê vî sûcî nîn e.

- Li gorî daneyên zanistî tê

gumankirin ku hejmareke pîr mezin a jinan (li dora 150 û 200 milyonî) piştê ku ji dayîk dibin, tene kuştin. Lawik ji keçikan bêtir tene tercîhkirin. Û zarokên keçik ji hêla bav û birayên xwe ve nayên hezkirin.

- Hejmara jinên ku ji hêla mêran ve ji bo bêrêti û xerabiyê (fuhûşê) tene zorandin, ji 4 milyon zêdetir e. Pereyên ku ji koletiya cinsî tene bidestxistin, 12 hezar dolar e.

- Bi awayekî giştî li tevê dinê, jinên ku temenê wan di navbera 15 sal û 45 salan de digihere, ji ber zilm û stembariya mêran bi kanser, tayê dikevin û hejmara jinên ku di vî warê de jiyan xwe ji dest didin, ji ya şerekî navneteweyî bêtir e.

- Her ji sê jinan yek jê an bi lêdan û kuştinê an jî bi zewaca bêdil û destavêtin re rûbirû maye. Yê ku dest diavjin wan jî bi giştî an endamên malbatê an jî meriv xizmên wan in. Ol, nîjad û çanda jinê çî dibe bila bibe, zor û tehdehiya ku jin tuşî wê dibe, rastiyeke giştî ya gerdûnî ye.

- Karê ku li tevê dinê tê kirin %66 ê wan ji hêla jinên ve tên kirin.

- Li gorî vê kedê, ji hatiniya tevê dinê, % 10 e.

- Xwedîmaliya jinê li tevê dinê % 1 e.

- Hejmara jinên ku ji hêla mêran ve kotek û lêdanê dixwin, li bajaran % 18 û li gundan jî %76 e.

- Hejmara jinên ku şeva ewilî tuşî lêdana mêrên xwe dibin % 58 e.

Sedem û encam çî dibe bila bibe, rewşa jinê rewşa jiyanê mirov a gerdûnî û jiyanê mirovahiyê li ber çavan e. Bi giştê heta ku jin, ji hêla jin û mêran ve wekî mirov neyê dîtin tu carî mirovahî nikare bi awayekî aram û aştîyane bijî û behsa dahatûyeke baş û hêvîdar bike.

Jin hebe mirov û mirovahî heye. Li ser rûyê dinê çî tiştê rûmetdar û payebilind heye hemû ber û berhemên jinê ye. Şer, pevçûn, kuştin û talana karê mêr e. Belê êş û azar û keser para jinê ye. Heke jin bi xwe bihese dê tevê dinê bi aştî aramiyeke domda rû mayîn de şa bike. Bel divê pêşî jin bi xwe hay bibe û tevê mirovahiyê bi vê hêz û vîna xwe haydar bike.

Kaniya Helbestan

Ji Bo Te

Ronî ELÎ

Ji bo te ..

Min xemla wêranyê

Ji ber deriyê doheja qiranê revand

Û bê soz .. bê axîn

Li hinavên bê guneh

Li dilê feryad

Gerand û pêçand

Ji bo te ..

Daholên şenga şepalan

Dîmenên şewitî

Di leylanên bê dawî de

Di lavlav û omîdên

Bê hêvî de

Dane ber kevanê nêçîrvanan

Ji bo te ..

Simbolên dijberan

Siloganên dîlberan

Di xunçeyên sînga buharê de

Di memik û lêvên êvarê de

Di tûrikê xwen

Û sawirên paşerojê re

Girtî hîştin û bernedan

Ji bo te ..

Welatekî şareza

Çemekî bê dawî

Geliyekî bi ber

Li ser piştî lawirekî

Di navbera heş û dil de

Hilgirtin

Û kirin siwar ...

Ji bo te ..

Bi guliyên Helbçe

Min konê evîndaran

Bilind kir û Hilda

Bi baskên Ferat û Declê re

Nameyên Pxemberan

Kîna dijber û dagîrkeran

Dane pêlan û berdan ...

Mûsa Anter

1918-1992

Rojnamevan û nivîskarê bêwestan, barhilgirê derd û kulên gelê Kurd, şoreşgerê ku li dijî dijmin bi pênuş û

xamê disekinî, şêxê nivîskarên Kurd, apê me **Mûsa Anter: Şêxo, Şeyhmus Almas**, di şeva (20-21/9/1992) li bajarê Diyarbekir di taxa Seyran Tepe'ê de, bi destê dijminê gelê Kurd hate kuştin.

Helbet rola pênuşa bihiştî ne kêmi rola tivinga şoreşgerên ser çiya bû, ji ber ku camêr bi pênuşa xwe li rex şoreşgeran disekinî û şerê dijminê gelê Kurd dikir. Lê xuyaye ku ew mênanî bi dijmin re nebû ku xwe li ber tîrên pênuşa wî bigrin. Vêca bi bêbextî ew dane ber çend guleyên sor da ku ew hew bibêje: **"Divê em Kurd li benda xelkê nemînin, kes lawê bavê me tune, divê em xwe derxin rûyê dinyayê."/1/.**

Di 22'ê Şibata 1992'an de, dadgeha ewlekariya Tirkîyê, li pey hev sê dadgehmehekeme ji mamoste Mûsa Anter re danîn û bi sê nîqan(gunehan) bar lê kirin:

1 - jêre gotin: Çima di sala çûyî (1991)de, dema hîlbijartinan tu li çend bajarên Rojhilatê Kurdistanê geriyayî û tu li ser daxwazên gelê Kurd axifiye?!!.

2 - jêre gotin: Çima te gotarek di rojnameya "Yeni Ülke" de nivîsandîye li ser êş, derd û nexweşiyên Rojhilatê Kurdistanê...?!!.

3 - Ew dane bersivdan li ser ew pirtûka ku wî bi Tirkî nivîsî bû bi navê Bîranînên min, wî ev pirtûk di sala 1990'î de, li Stenbolê çap û belav kiribû. Li ser vê pirtûkê Apê Mûsa ev bersiv li dadgehvan vegehand û got:

"Hakimo! salê li Tirkîyê bi hezaran kitêb derdikevin ku giş bi Tirkî ne, û Kemalîst in, em deynakin, çi qewimî ye min jî ji salan û caran ji bo Kurdan kitêbek bi Tirkî nivîsiye..? wê çi bi dewletê bê bi vê kitêbê? heger bi vê kitêba min dewlet bihedime tê xuyakirin ku ev dewlet tewş e."/2/.

Xuyaye ku dijmin ji berî niha ve, li serê wî digeriyan. Ji sala 1948'an de, dema ku wî yekemîn rojnameya Kurdî bi navê (Dicle Kaynağı: **Çavkaniya Dicle**), ji kîsê xwe, li Stenbolê çap û belav dikir.. Ev rojnameya

yekemîn ya ku li Kurdistanê Bakur tê weşandin piştî rojnameya Agirî 1929-1930.. Ji hingê ve mamoste Mûsa Anter li gor zanebûna xwe li ser doza Rojhilatê Kurdistanê disekinî û têkoşîneke ramani dikir.

Di sala 1950'î de jî, kovareke civakî, konevanî, û serbixwe li Stenbolê derdixist, ew jî ji kîsê xwe tenê, bi navê Şark Macmuası/ **kovara Rojhilatê**/, amanca wî ji vê kovarê ku welatê wî Kurdistan yê paşketî, pêşde here ku dewleta Tirkî lê guhdar bibe..

Di sala 1958'an de, careke din, bihiştî û çend hevalên xwe wek: Parêzer **Canip Yildirim** û **Ebdurehman Efhem Dolak** rojnameyeke rojane bi navê **Ilerî YurtWelatê Paşketî**, li Diyarbekir derxistin. Hingê armanca wan ji vê

rebeno".

Bi weşandina **kimil** û **Ilerî Yurd** de, piraniya rojnameyên Tirkîyan yê wê demê li dijî Apê Mûsa û hevalên wî sekinîn ta ku dewletê rojnameya wan sekinandin û ew û

Konê Reş_Qamişlo

hevalên wî girtin, lê di roja 11.12.1959'an de, ew berdan belê piştî berdana wan bi şeş rojan ango di roja 17.12.1959'an de, careke din Apê Mûsa tevî **49** hevalên xwe hatin girtin bi sûçê Kurdayetiyê û kumonîstiyê..

Wiha di zindanê de man ta sala 1963'an, hingê ji nû biryara dadgehê hate dan, bi darvekirina **Mûsa Anter û Dr. Şivan: Saît Kirmizi toprak, Saît Alçı, Yaşar Kaya, Canip Yildirim**, digel 20 kesên din.

Li ser girtin û berdanê mamoste Mûsa Anter, **Newafê Qaso** ji gundê Zorava, ev serpêhatiya Apê Mûsa Anter û dadgehvan ji

min re got, go: Apê Mûsa carekê ji mere got: **"Carekê hakim ji min pirsî tu çi karî dikî..? Min lê vegehand û got: Ez ji hepsê derdikevim û diçim mal karê xwe û hepsê dikim! Hakim matmayî ji min re got:Çawa?! Min lê vegehand û got: Dema ez ji hepsê diçim mal, bi derd û kulê gelê xwe ve diponijim û wiha ji neçarî ez li ser êş û birînên wî dinivîsim, dewlet jî dê bê min bigre û bixe hepsê, ma ez ne karê xwe û hepsê dikim?!"**

Mûsa Anter, 10 caran hatiye girtin û her cara di ku di çû hepsê, heps spî dikir û digot: Mala me ye, divê em lê miqate bin.. Û bêtirî carekê navê wî hatiye xwendin bi darvekirinê, û di tev girtinên Kurdên

rojnameyê ku doza Kurdî di nav xwendekarên Zanîngehê de belav bikin da ku serwestî rewşa Kurdistanê bibin. Lê ji bo gotareke Apê Mûsa ya bi navê **Kimil**, Mûsa Anter û herdu hevalên wî hatin girtin, hingê Apo Mûsa straneke Kurdî kiribû nav gotara xwe de, ew stiran ji devê keçek Siwêrekî girtibû, ev in çend malik ji wê stiranê:

"Bi çiya ketim lo apo, çiya melûl bûn rebeno

Ceh seridî lo apo, genim hûrbû rebeno

Kimil hatê lo apo, bi refaye rebeno

Xwar genime lo apo, hişte kaye

Tirkîyê de, Mûsa Anter hatiye girtin, ma di sala 1964'an de, nehat girtin bi 51 kesên Kurd re! an di sala 1966'an de, nehat girtin bi 244 kesên Kurd re!! an di sala 1977'an de, nehat girtin bi doza nîqa ku wî û çend hevalên xwe (**Komela kulturîya rojhilata şoreşger**) saz kirine. Girtina wî ya dawîn di sala 1990'î de, hingê belav bû ku Mûsa Anter di bin îşkence û lêdanê de, hatiye kuştin.

Mûsa Anter di piraniya rojname û kovarên Kurdî de, dinivîsand û alîkariya xwediyê wan dikir, bigrin ji rojnameya

(**Bariş Dunyasi**)/dinya aşitiyê/ ta **Dicle-Ferat, Deng û Dengê Serekên** û di tevan de jî, bi Kurdî yan jî li ser gelê Kurd bi Tirkî nivîsandiye, ji bilî ku ew xwediyê sê-çar rojname û kovaran bû, lê di herdu salên dawî de, Apê Mûsa rojnameyek an kovarek ne hişt û tê de ne nivîsand, nemaze di rojnameya bi nav û denga Welat de. Hingê wî di quncika bi navê "**Tîr**" de, tîr berdidan dijmîn û neyarên Kurdan û birengêkî zanistî ramanên xwe ji xwendevanan re şirove dikir û qet wî Kurd di ser Tirkî re, ne girtin, lê bi tenê bêtir rewşa wan û zor û stema wan dide xuyakirin, û ji wan re digot:

Ku hûn me neêşnin, mafê me bidin me, emê hez we bikin, ku hûn wekheviyê bixwazin, emê biratiya we bixwazin, gava digot:

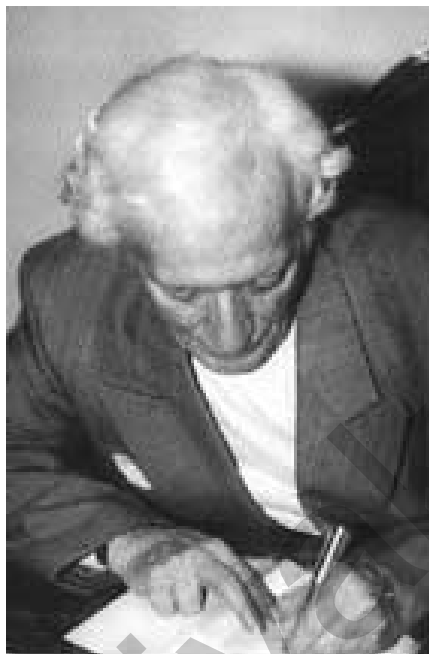
"**Hevalên Tirkî, pirsek we heye hûn dibêjin(Dil miqabilê dil e), willeh hûn jî xwedê yeqîn bikin heta ku karê we ev kar be, em hez ji we nakin û hûn jî zanin ku di ilmê sosyal de, qayide ye ku tiştê mirov jê bitirse, mirov hez jê nake, belkî hûn di dilê xwe de, dibên qey hûnê Kurdan bitirsînin, dê bi vî awayî bibin kolê we!! Lê ez nizanîm bê îro Îdara Tirkîyê dawa çî li me Kurdan dike, ma lawo li ser bextê we be, hûn hez me dikin, ku em jî hez we bi kin? Ne min jî were got: Heywan jî dijmînê xwe bi bêhnê û bi dîtîne fem dikin, ma hûn her roj bîn bavê me bişewitînin, zarokên me bikuşin, namûsa me li ber lingan bidin, xaniyê ku bi hişkeberê, bi ser me de bihediminin, ma dê çawa em ji we hez bikin..? Ma em Kurd wek heywanan jî nayên ku em hez kumê we yê şîn bikin."**/3/.

Tevî ku temenê apo Mûsa Anter giha bû li ser 80 salî re, lê Şêxê nivîskarên Kurd jî nû ketibû bihara xwe û nivîsandinê, di sala dawîn de jî temenê xwe di van rojname û kovaran de dinivîsand: **Welat, Tewlo, Deng, Yeni Ulke, Özgür Gündem, Rojname, Medya Güneşi**..lê mixabin pênuşa wî şikandin.

Mûsa Anter sala 1918'an de, li gundê Zivingê ji diya xwe bûye, ev gundê ku dikeve navbera wilayeta **Mêrdîne** û navçeya **Nûseybînê** de, nêzikî tixûbê

Sûriyê. Ew bi koka xwe ji malbata **Miho Taze** ye, ji şaxê Anter e, niha mirovên vê malbatê li **Binyaxetê** pirr in. Jina wî keça **Abdurehman Rohimî** ye ji Hekarê (Camêr ji kesên pêşîn bû, ku kurteçiroka Kurdî digel helbestan de, di kovara **Jîn** de dinivîsand) û diya jina wî neviya **Mîr Bedirxanê** mezin bû, sê zarok ji Apê Mûsa mane her sê tevî diya xwe li Ewropa dijîn, navê wan: **Dicle, Anter û Reşê/Reşa**./4/

Ji bilî giranmêriya nivîsên Mûsa Anter di kovar, rojname, pirtûk û welatparêziyê de,

camêr giranmêriya xwe li dijî polîtîka Kemalîstan da xuyakirin, gava tevî berhemên xwe bi navê Mûsa Anter diweşandin. Tevî ku navê Mûsa Anter qedexe bû. Wî qet pîş bi wî paşnavê ku Kemalîstan lê kiribûn, (Almas) nekir.

Apê Mûsa xwendina xwe di avokatiyê, li Stenbolê de kuta kiribû, lê wî qet pîş pê nekir, bi tenê kar û xebatên ku pê rehet dibû, nivîsandin. Di salên dawî de, dewleta Tirkî jî girtin û berdanên wî betilîn, vêca ew kirin bin rûniştina zorê de, li gundê wî **Stililê** ev gundê ku dikeve rojavayî Nuseybinê de, bi dor 15 Kilometreyan. Wî wiha salên xwe yên dawîn li gundê xwe borandin, û dibin dara

xwe a **Çinarê** de bîranînên xwe danîn û çendî dixwest ku dibin siya wê darê de bê veşartin. Lê mixabin zordarên Tirkî heta piştî mirinê jî nexwestin daxwazên wî bi serî bibin!! Di sala 1990'î de, hikûmetê rê danê bi çûna Stenbolê, hingê wî ew pirtûka bi navê **Bîranînên Min** bi zimanê Tirkî çap kir, ji berî vê pirtûkê jî çar pirtûkên wî yên din hatibûn çapkirin, wek: **Kimil: Reqik: 1962, Yara Salar: 1964, Birîna Reş: 1965, Ferhenga Kurdî Tirkî:1967.**

Dawî heja ye em çetîrî gotin seh kin li ser zimanê nivîskar û rojnamevanê Kurd (**Huseyn Deniz**) yê ku berî xalê xwe Mûsa Anter bi kêmi heyvekê şehîd ket. Hingê wî gotarek li ser hovîti û nedemokratiya Tirkî, dijî nivîskar û rojnamevanan yên pêşverû di rojnameya Welat de nivîsandin. **(Ji ber ku dewleta Tirkî zilm û zorê li miletê xwe, li miletê Tirk dike, gelek mirovên pêşverû û welatparêz bê sûc û bê heqî dukuje û wînda dike, ne demokrat e û guh nade heqê mirovan, li cem ti dewletê rûmeta wê ne tune ye)/5/.**

Gava bihiştî Huseyn Deniz wiha li ser nivîskarê Tirk yên pêşverû û halê wan dinivîse, ma gelo wê çî halê nivîskarên Kurd bê, ji destê vê dewletê?!!

Em rewşa nivîskarên Kurd di dewleta Tirkî de, datînin ber çavên Serokên Dewletên aşîxwaz û demokrat, ewên ku li ser mafên mirovan disekinin û dixeyidin, bê ka wê çî ji me re bikin..? û wê çî dozê li dewleta Tirkî ya demokrat bikin?!!

Sed rehmî li gîyanê Şêxê nivîskarên Kurd Mûsa Anter bibare, bihişt ciwarê wî be, û sed rehmî li tev Şehîdên Kurdan be.

Jêder:

- 1- Mûsa Anter, tîr! Rojnameya Welat, hejmar:13 Gulan 1992, Stenbol
- 2 - Mûsa Anter, mehkema xortê 77 salê, Rojnameya Welat, hejmar:3 Adar 1992, Stenbol.
- 3 - Mûsa Anter, tîr, Rojnameya Welat, hejmar:14 Gulan1992.
- 4 - Temenê Mûsa Anter gîhabû 80 ê salî, belê di pasporta wî de 74 sal hatibû nivîsin.
- 5 - Huseyn Deniz, Rojnameya welat, hejmar:14 Gulan 1992.

Behmen Qubadî: "Ez Cara Yekem û Dawî Ye Ku Li Tehranê Fîlman Dikişînim"

Behmen Qubadî, derhênerê navdar yê Kurd û sînemayê di hevpeyvînekê de bi Radyoya Farsî ziman a "Farda" yê re got: "Eva çend meh dibe ku ez li Tehranê dixwazim filma

xwe ya nû (pêncem) bikişînim, lê berpîrsiyarên Komara Îslamî rê nadin min ku ez filma nû çê bikim. Eva saleke ku min temen û karê xwe ji dest daye. Ew berdewam ji min re dibêjin tu cudaxwaz î û filmên te hemû li Kurdistanê hatine kişandin. Lewra ez cara yekem û dawî ye ku li Tehranê filman dikişînim.

Behmen Qubadî xwediyê 4 filmên dirêj e ku çendî xelatên navneteweyî wergirtine û her wiha zêdetirî 30 kurtefilm jî berhem anîne. Behmen xelkê bajarê Bane li Rohhilata Kurdistanê ye û temenê wî 38 e.

Sebahet Tuncel: Pirs Kurd Ji Rêya Êrîşa Leşkerî Bo Kurdistanê Başûr Çareser Nabe

► Parlamentera Kurd a DTP'ê **Sebahet Tuncel**, di hevpeyînekê de bi kanala "Al Hura" re got: Pirs Kurdan li Turkiyê tenê ji rêya îtfakirina bi mafên bingeîn yên Kurdan di vî welatî de çareser dibe".

Tuncelê di doma axavtinên

xwe de got: "Bi raya min cihgîrbûna demokrasiya realîte, parastina mafên mirovan, azadiya gotin û ramanê û pejiwandina hiqûqên welatîbûnê ji bo Kurdan di warê çandî û perwerdehiyê de, dê vî pîrsê çareser bike."

Parlamentera Kurd got: "Mifahwergirtin ji êrîşa leşkerî heta niha serkevtî nebûye, lewra pirs Kurd bi rêya aştî û demokrasiyê çareser dibe.

Îlam Serhejmariya Herî Zêde A Xwekustîna Di Îranê De Heye

► Li gora raporekê ku bîroya pêşgîrî ji xisarên civakî a ser bi Rêxistina Bêhîstî li Îranê belav kiriye, serhejmariya xwekustîna li Îlamê, yek ji 4 parêzgehên Kurdistanê Îranê li hemû parêzgehên Îranê zêdetir e. Çavkaniya han amara navincî a xwekustîna li

Îranê %60 ji hezarê îlan kir û eşkere kir ku xwekustîna herî zêde li Îlamê qewimî ne.

Li gora lêkolînan, pîrsgirêkên civakî, aborî û nemaze kultur û deb û edetên kevneşop wekî sedemên xwekustîna di vî parêzgeha Kurdakincî de hatine destnîşankirin. Xwekustîna herî zêde ji aliyê keç û jinan pêk tên. Rapora han dide xuyakirin ku di dibistan û xwendîngehan de jî xwekujî diqewimin.

Şehrîbana Kurdî Tevlî Newroza Hewlêrê Dibe

► Li gora agahiyên ku hunermenda dengxweş ya Kurd, **Şehrîbana Kurdî** dan weşana Agirî, qirar e ew beşdarî Şahiya Newroza 2008'an a Hewlêrê be. Şehrîban roja 18'ê Adara 2008'an li balafîrxaneyê Hewlêrê peya dibe û bi dengê xwe û xweş û zelal, dê coşê bide şahiya Newroza îsla li Kurdisista azad.

Kurdistan li benda Şehrîbanê ye û Newroza 2008'an dê bi stiranên wê coş û germahiyek taybet hebe.

Berga Sêyem A Berhemên Dr. Qasimlo Derket

► Di çend rojên borî de, berga sêyem a pirtûka "**Tavgeha Heqîqet**" (**Sûlava Heqîqetê**) ji bin çapê derket û kete pêşberî xwendevanên xwe.

Di naveroka berga sêyem de, weke her du bergên berê, beşek ji berhemên şehîdê nemir **Dr.**

Qasimlo hatine çapkirin û tîra xwe balkêş in.

Ev pirtûka ji aliyê rêzdar **Kawe Behramî** endamê Komîteya Navendî ya PDK Îranê hatiye berhevkirin. Kesên ku dixwazin ji nêzik ve nêrin û ramanên şehîd Dr. Qasimlo nas bikin, dikarin bi xwendina bergên pirtûka Tavgêyî Heqîqetê bigihîjin merem û armanca xwe.

Ji bo vî xebata hêja, Desteya Weşana Agirî, spas û mandînebûnê ji kek Kawe Behramî dike. Ji ber ku ew xizmetek biçûka ji bo fidakariyên mezin û dîroka ên Dr. Qasimlo ji bo gelê Kurd û nasandina dîtin û ramanên wî bi nîfşa nû re.

Berga Çarem a pirtûkê jî di rê de ye.

Wezîrê Karê Derve Yê Fransayê Tê Kurdistanê

► Ajansa Nûçeyan a Peyamnêrê diyar kir ku **Bernard Koşner**, dostê nêzik yê şehîd Dr. Qasimlo û gelê Kurd û Wezîrê Karê Derve yê Fransayê, qirar e di çend heftiyên tî bi armanca beşdarîkirin di vekirina Konsolxaneyê vî welatî li Herêma Kurdistanê bi awayekî fermî bihê Hewlêrê.

Ajansa Nûçeyan a Fransayê raporek weşand û eşkere kir ku

Bernard Koşner di konferansekê de ku Navenda Akademîk a Navneteweyî a weşana "Herlad Tribune"ê pêk anînbû îaln kir ku ew ê bi zûyî bi armanca beşdarîkirin di vekirina fermî a 2 kunsolxaneyên Fransayê li Hewlêr, Paytexta Herêma Kurdistanê û bajarê Besre li Başûrê Îraqê biçê vî welat.

Koşner dema durist a sefera xwe diyarî nekir, lê got ku ev serfer di heftiyên tî dê bê encamdan.

Komara Îslamî Gundên Devera Qendîlê Da Ber Topan

Malpera "PUK Media"yê di raporekê de ev nûçe piştrast kir ku hêzên Komara Îslamî a Îranê sêbêdeya roja pêncşem, 13'ê Adara 2008'an, gundên devera Jarawe ya bajarê Qeladîzê li Başûrê Kurdistanê dan ber topan. Di raporê de

hatiye ragihandin ku di encama vî êrîş de, Îranê gundên Rêzge, Maredû, Şînewa, Beste, Aliyê Reş ên vî nahiyeja bajarê Qeladîzê dane ber topan. Li gora agahiyan, topbarana hêzên Komara Îslamî bo ser vî deverê 3 seetan kêşa. Rêveberê Nahiyeja Jaraweyê, **Azad Aso** got: tu ziyarên canî li gndiyên vî deverê neketiye, lê tirs û nngernaiyek xurt xistiye nav dilê gundiyan û jiyan ji wan tal bûye. Ziyarên zaf û mezin li baxçe, zavî û baxên xelkê deverê ketiye.